

CENY OGŁOSZEN
za wiersz milimetry
przed 1 złoty, w tek-
ście 50 gr., za tekstem
40 gr. Ogłoszenia tabe-
laryczne 50 proc. a
święteczne 25 proc.
drożej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy.
Dla poszukujących pra-
cy 5 gr. za wyraz. Naj-
mniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.670.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8 te-
lefon 4-87, telefon re-
dakcji 8-82, telefon dru-
karni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.670.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 10, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIER-
CIE, ul. Paderewskiego 7, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek Nr. 8; telefon 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki, telef. 16.

Paweł Doumer został wybrany prezydentem Francji. Briand wycował swą kandydaturę.

PARYŻ, 13. 5. (wl.) Dziś w Wer-
salu odbyły się wybory prezydenta
Francji. Członkowie rządu, izby de-
putowanych i senatu udali się do
Wersalu o godzinie 1 popoł., w cze-
rech specjalnych pociągach.

Linje kolejowe i szosy między
Paryżem i Wersalem zostały obsa-
dzone przez wojska. W pałacu Wer-
salskim rozkwaterowana została pie-
chota.

O godzinie 2 popoł. zgromadze-
nie narodowe przystąpiło do głoso-
wania.

W pierwszym głosowaniu na kan-
dydaturę Brianda padło 401, a na
Doumera 430 głosów.

Po ogłoszeniu wyników Briand
cofnął swoją kandydaturę.

W następnym głosowaniu Dou-
mer uzyskał absolutną większość
556 głosów, kontrkandydat zaś Dou-
mera—Marraud uzyskał 330 głosów.

Prezydentem więc Francji na
przebieg 7 lat został Paweł Doumer.

***

Paweł Doumer urodził się 22 marca
1857 w Aurillac (Canta). Z początku u-
prawiał publicystykę, następnie prze-
szedł do polityki i został obrany w 1888
r. deputowanym z departamentu Aisne.
Od r. 1912 zasiada w senacie, jako

przedstawiciel Korsyki. W gabinecie
Bourgeois (1895 — 96) sprawował Dou-
mer urząd ministra finansów. Zyskał
sobie reputację dobrego i surowego ad-
ministratoa na stanowisku general-
gubernatora Indochin. Kandydował na
stanowisko prezydenta republiki w r.
1906, ale uległ przy głosowaniu Falhe-

res'owi, który otrzymał 449 głosów
przeciw 371 głosom, oddanym na Dou-
mer'a. Piastował tękę min. finansów w
gabinecie Brianda (1921 — 22). W r.
1927 obrany został Doumer większością
233 głosów przeciw 35 prezesem senatu,
które to funkcje sprawuje do ostatniej
chwili.

Ważne narady rządu.

Nadzieja poprawy niektórych plac urzędniczych.

WARSZAWA, 13. 5. (wl.) Mimo
najrozmaitszych pogłosek w związku z
sytuacją polityczną i zwolaniem sesji
nadzwyczajnej sejmku przygotowania mi-
nisterjów do sesji prowadzone są w dal-
szym ciągu. W łonie rządu odbywają
się dalsze narady.

Prace rządu dotyczą przede-
wszkiem aktualnej sprawy 15-to procento-
wego dodatku dla funkcjonarjuszów
państwowych. Ważnym momentem w
tej sprawie jest dzisiaj powrót ministra
skarbu Matuszewskiego.

Minister Matuszewski po powrocie
odbył zaraz dalsze konferencje, przede
wszystkiem z wiceministrem Kocem, a

następnie minister Matuszewski i wi-
cem. Koc odbyli wspólną konferencje
z premierem Sławkiem, na której min.
Matuszewski poinformował premiera o
wyniku swych rokowań z koncernem
Kreugera, w sprawie przyspieszenia
wpłaty następnej raty pożyczki zapal-
czanej.

Wedle otrzymanych informacji
stwierdzić należy, że przywrócenie 15-
procentowego dodatku do uposażeń do-
tyczyłoby mogło tylko bardzo nieznacz-
nej liczby osób.

Nie można oczekiwać obecnie przy-
wrócenia uposażeń do stanu z przed 1
maja dla ogółu wojska i urzędników.

PRZED ZWOLANIEM SESJI SEJMOWEJ.

WARSZAWA, 13. 5. (wl.) W ko-
łach politycznych spodziewają się
ogłoszenia w połowie przyszłego ty-
godnia dekretu prezydenta Rzeczy-
pospolitej o zwolaniu sesji nadzwy-
czajnej sejmku i senatu.

REORGANIZACJA MIN. ROL- NICTWA.

WARSZAWA, 13. 5. (wl.) W
najbliższym czasie ma nastąpić reor-
ganizacja min. rolnictwa. Mianowicie
departament leśnictwa będzie zli-
kwidowany, a jego agendy obejmie
departament rolnictwa. Dyrektor
dep. leśnictwa p. Miklaszewski prze-
chodzi na emeryturę.

ZJAZD RADY NACZELEJ rzemiosła polskiego.

WARSZAWA, 13. 5. (wl.) W
najbliższą niedzielę został zwołany
do Warszawy zjazd rady naczelnej
rzemiosła polskiego. Tematem obrad
zjazdu będzie sprawa odpoczynku
niedzielnego w poszczególnych gałę-
ziach rzemiosła.

ZAMIAST ŻGNE UGODZIŁ MŁOTEM 8-LETNIE DZIECKO.

POZNAŃ, 13. 5. Niejaki Wincenty
Kasprowicz, zamieszkały w Antoninie
pod Swarzędzem koło Poznania, po kłót-
ni ze swą żoną w przystępie złości, por-
wał za młot i rzucił nim z całej siły w
żonę. Kasprowiczowa uchyliła się od
ciosu, a młotek trafił w głowę, stojącej
opodal córki sąsiada 8-letniej Kazimie-
ry Pukacz. Ofiara doznała pęknięcia
czaszki i w stanie beznadziejnym odwie-
ziono ją do szpitala.

Tłum podpala klasztory.

Płonąca żagiew anarchii nad Hiszpanją.

MADRYT, 13. 5. Mimo wprowadze-
nia stanu oblężenia w miastach hiszpań-
skich, rozruchy nie ustały. Wzburzone
tłumy usiłowały wczoraj wieczorem do-
konać ponownych napadów na kościoły,
napady częściowo się udały.

W Madrycie demonstranci puścili z
dymem wieczorem jeszcze jeden klasz-
tor i gmach, należący do jednego z
dzienników reakcyjnych.

W Grenadzie podłożono bombę pod
klasztor Karmelitów. Próbę podpalenia

drugiego klasztoru i redakcji dzienni-
ka katolickiego zdołała udaremnić poli-
cja.

Podczas rozruchów w Burgos pod-
palono gmach pisma katolickiego „La
Verdad”, jak również kioski uliczne, w
których pismo to było sprzedawane.
Klasztor Franciszkanów i klasztor św.
Izabeli leżą w zgliszczach.

Inne klasztory, jak i pałac biskupi,
ewakuowano.

W San Fernand mnisi opuścili do-
browolnie klasztory, aby nie wywoły-
wać zaburzeń.

Federacja syndykalistów w Madry-
cie zwróciła się do rządu z żądaniem
uwolnienia aresztowanych onegdaj 80
komunistów, zniesienia stanu oblężenia,
wgnania zakonów i skonfiskowania
dóbr klasztornych.

Dziś spodziewane są nowe zaburze-
nia z okazji pogrzebu komunisty mu-
rarza i jego dziecka, zabitych podczas
zajść przed redakcją „ABC”.

Ohydne świętokradztwo w kaplicy katolickiej.

Zb odniarze rozbili tabernaculum.

WILNO, 13. 5. W miejscowości Racz-
kany pod Lachowiczami dopuścili się
nieujęci narazie sprawy ohydnej
zbezczeszczenia kaplicy.

Ubiegłej niedzieli dziekan, ks. Ka-
wecki, który przybył w celu odprawie-
nia nabożeństwa, stwierdził, że jakiś
świętokradca rozbil tabernaculum, roz-
sypał komunikanty, skradł kielich i
puszkę od komunikantów.

Ksiądz Kawecki, wstrząśnięty do
głębi tą zbrodnią, zawołał policję, któ-
ra stwierdziła, że ślady zbrodniarza
prowadziły do studni w pobliskich za-
budowaniach. Obok studni znaleziono
porzucony kielich mszalny.

Więsie o zbrodni obiegła lotem błys-
kawicy całą okolicę i kaplica w Racz-
kanach jest obecnie celem masowych
pielgrzymek.

Walka kolejarzy ze 100 zło ziejami.

Kolejarze kamieniami obronili pociąg.

GDYNIA, 13. 5. Wczoraj wieczorem
na stacji towarowej w Gdyni rozegra-
ła się

krwawa walka

między drużyną konduktorską a szaj-
ką złodziei.

Banda zbirów w liczbie około 100
osób

napadła na pociąg towarowy
składający się z 22 wagonów, a nalado-
wany

bekonami, cukrem i węglem,
przeznaczonymi na eksport. Między
kolejarzami a rabusiami wywiązała się

zacięta walka, przyczem kolejarze bro-
niąc pociąg
obrzucili opryszków gradaem kamieni.
Ponieważ kilku złoczyńców odniosło
rany, banda zaczęła się cofać. Dzielni
kolejarze wówczas

zorganizowali pościg

i w rezultacie ujęli 2-ch napastników:
Emanuela Kłosa i Franciszka Rębisza,
których oddano w ręce policji.

Pozostali sprawcy napadu korzysta-
jąc z ciemności zbiegli częściowo w kie-
runku Wejherowa, a częściowo ukryli
się w porci

MIESZKANIA BEZ KUCHEN.

MOSKWA, 13. 5. Przewodniczący
najwyższej rady gospodarczej ZSRR.,
Kujbyszew, oświadczył dziennikarzom
sowieckim, iż poczynając od roku bie-
żącego mieszkania w nowobudowanych
gmachach pozbawione będą kuchni.

Sowiecom chodzi o przyzwyczajenie
ludności do korzystania z jadalni
społecznych. Prowadzenie własnego go-
spodarstwa rodzinnego będzie uważane
jako „przesad burżuazyjny”.

Straszak z za parawanu.

Zaledwie parę dni dzieli nas od terminu rozpoczęcia sesji rady ligi narodów, na której jeden z punktów porządku dziennego stanowić mają sprawy gdańskie. Zdawałoby się, że choćby już tylko sam ten wzgląd po winię powstrzymać nacjonalistyczne elementy w Gdańsku od dalszych prowokacyjnych wystąpień pod adresem Polski, a podyktować im jeże li już nie skłonność do naprawienia dotychczasowej złej opinii Gdańska w oczach ligi narodów, to przynajmniej jakiś umiar i przyzwoitość. Fakty świadczą jednak o tem, że nie przytomny obłęd gdański szaleje właśnie nadal. Nie mówiąc już o bez przykladnym zatwierdzeniu wyroku na marynarza Jerzyka, wystarczy wziąć pod uwagę choćby ten nowy fakt, iż w dniach 5 i 6 b. m. Gdańsk był powtórnie widownią bezsensownych, prowokacyjnych manifestacyj tamtejszych żywołów nacjonalistycznych przeciwko Gdyni, która — wedle brzmienia afiszów, rozlepionych po ulicach wolnego miasta, rze koma „wytwarza coraz bardziej dotkliwą konkurencję“ dla gdańszczan. Z okazji tej „manifestacji“, aranżowanej oczywiście pod dyktandem i za pieniądze Berlina, nie szczędzono znów ostrych, zuchwałych i bezczelnych zwrotów i wystąpień przeciwko Polsce wogóle jako przeciw rzekomemu „zaborcy czyhającemu na samoistność pra-niemieckiego miasta“.

Związek bezpośredni pomiędzy idącym z Berlina nakazem a zuchwałym stanowiskiem Gdańska, wyrażającym się w tego rodzaju „manifestacjach“ i w ciąglem dalszem prowo kowaniu bezbronnej miejscowej ludności polskiej, jest aż nazbyt widoczny. Nacjonalistyczna prasa niemiecka na terenie Rzeszy obecnie nawet już nie uważa za potrzebne kryć się z tem. Niema w tej chwili dosłownie ani jednej gazety w Niemczech, która codziennie nie poświęcała Gdańskowi specjalnej uwagi i nie dodawała mu „zachęty“ do dalszych ekscesów. Pisząc np. o owej manifestacji przeciw Gdyni, nacjonalistyczna „Deutsche Tageszeitung“ rozplywa się w zachwytach nad rzekomą „jed nomyślnością“, z jaką wszystkie war stwy ludności gdańskiej przeciwstawią się „zakusom“ polskim w kierunku „zdławienia Gdańska“. Inne gazety niemieckie zaś nawołują wprost do „wzmoczenia... sił obronnych“ Gdańska, opowiadając przytem zmyślane bajeczki na temat zamierzonej jakoby „okupacji wojskowej“ wolnego miasta przez Polskę, na temat rzekomego „subwencjonowania pieniężnego“ żywołów polskich w Gdańsku przez rząd polski itp. Jednakowe naświetlenie, w jakim cała prasa Rzeszy Niemieckiej podaje do wiadomości publicznej te wszystkie zmyślane wiadomości, wskazuje wyraźnie, że źródło inspi racyjne jest w tym wypadku rów nież jedno. Jest nim nikt inny, jak tylko rząd niemiecki i państwowe niemieckie biuro propagandy, t. j. znana kuźnia kłamstw, istniejąca przy rządzie berlińskim pod nazwą „reichs - zentrale für pressediens“.

Zdawałoby się więc, że rządowi Rzeszy idzie dziś specjalnie o Gdańsk. A jednak — tak nie jest.

Niemcy grają tu — przed samem rozpoczęciem obrad ligi narodów — inną wielką stawkę.

Pod obrady ligi, w stopniu stokrój większym i rozciąglejszym niż sprawy gdańskie, ma pójść obecnie kwestja, która pod wielu względami stanowi polityczne „być albo nie być“ dla całego przyszłego rozwoju Niemiec: — kwestja zamierzonego „anschlusu“ niemiecko - austriackiego.

Tu właśnie leży jądro wszystkich dzisiejszych poczynań niemieckich

na gruncie polityki międzynarodowej. Unja celna z Austrią, przygotowana przez niemieckiego ministra spraw zagranicznych d-ra Curtiusa niemal w zupełnej tajemnicy, a mająca stanowić niewątpliwie tylko pierwszy krok ku następnemu prawno - politycznemu połączeniu Niemiec i Austrii w jedną całość państwową, natrafiła — wbrew niemieckim przypuszczeniom — na znaczne trudności i opór ze strony zewnętrznej. Zgodna opinja olbrzymiej większości państw nietylko europejskich, ale i światowych, związanych bezpośrednio lub pośrednio z ligą narodów, wypowiedziała się zdecydowanie przeciw zbliżeniu niemiecko-

austriackiemu, najzupełniej słusznie widząc w tem wyraźne naruszenie obowiązujących postanowień traktatów powojennych i niebezpieczeństwo dla zagwarantowanego temi traktatami pokoju powszechnego. Jeżeli Niemcom przez pewien czas wy dawało się, że zamysł swój zdolają może jakoś przemycić pod osłoną znanej „pan - europejskiej“ koncepcji Brianda, to i pod tym względem spotkało ich rozczarowanie — i to właśnie z ust samego Brianda, w ostrej odprawie, danej przezeń kno waniom niemieckim w ostatniej jego mowie w parlamencie francuskim. Opinia zaś innych polityków wielkich mocarstw są całkiem nieda-

lekie od poglądu, wyrażonego na temat unji celnej i „anschlusu“ przez francuskiego ministra spraw zagranicznych.

Delegacja niemiecka znajdzie się więc za parę dni w Genewie w sytuacji bardzo przykrych. Powiększa tę przykrość jeszcze i ta okoliczność, że tegoroczne przewodnictwo w obradach rady ligi przypada z kolejności... właśnie niemieckiemu delegatowi, dr. Curtiusowi, a więc samemu autorowi pomysłów „anschlusowych“. Istnieje zaś na terenie ligi narodów słusznie przyjęty oby czaj, że każdorazowy kolejny przewodniczący sesji nie może pod jej obrady poddawać spraw, dotyczących tego państwa, którego jest delegatem.

A zatem najżywotniejsza sprawa Niemiec t. j. kwestja unji celnej i „anschlusu“, mimo przewodnictwa w osobie jej autora, Curtiusa, omawiana będzie przez polityków świata w Genewie... bez Curtiusa. Zarówno z tego zbiegu okoliczności, jak przedewszystkiem z niedwuznacznej opinji polityków świata zgromadzonych w tym roku w Genewie, — Niemcy nie mogą sobie wróżyć ni czego dobrego.

Chodzi więc w tej chwili Niemcom o osłabienie już zawczasu w oczach świata tej klęski, jaką ich polityka niewątpliwie na terenie genueńskiego gmachu pokoju za parę dni ponieść będzie musiała. Dlatego właśnie teraz z lamusa innych spraw wyciąga się nagwałt gdańskie go straszaka, aranżuje się w Gdańsku antypolskie hece, napady, prowokacje, manifestacje i ekscesy, wy myśla się fikcję o rzekomych „apetytach“ polskich na całość wolnego miasta. Oczywiście, przy okazji, „zyskuje“ na tem również trochę i propaganda „korvtarzowa“ niemiecka, rzekomo ze sprawą Gdańską związana. Ale to już rzecz uboczna i mniejszej wagi. Grunt w tem, że traci na całej tej grze nie kto inny, jak właśnie ów „straszak“, wysuwany przez Niemcy z za parawanu innych spraw europejskich, t. j. Gdańsk. Sam niezdolny do jakiegokolwiek samoistnego życia gospodarczego, siłą naturalnych konieczności bezpośrednio związany z naturalnem zapleczem gospodarczem, jakim jest i jakim może być tylko Polska, a nie Niemcy, pozwala się dziś Gdańsk bezwolnie prowadzić na pasku nacjonalistycznych szaleństw junkierskich i używać za głupkowi ty manekin dla celów — polityki Berlina.

Jakie polityczne skutki może stać uzyskać dla siebie senat wolne go miasta? Żadne, a w każdym razie napewno nie skutki korzystne dla Gdańska, kiedy liga narodów, zwłaszcza na podstawie ostatniego raportu swego wysokiego komisarza hr. Gravy'ny, zechce raz wreszcie położyć kres nieprzytomnym wybrykom zależnej od niej mieściny nadmorskiej.

A jakież skutki całej antypolskiej hecy spadną na Gdańsk pod względem gospodarczym? Chyba tylko takie, jakichby Gdańsk życzył — najgorszemu wrogowi.

Ale widocznie głowy manekinów, rozsiadających się w fotelach senackich wolnego miasta, są zbyt ciasne na to, by pojąć, do jak tragicomicznej roli zmusza ich dziś berlińskie dyktando. Wolą aż do chryplki w gar dle wreszczeć o „obronie politycznych praw i gospodarczej niezawisłości Gdańska“, zamiast zrozumieć, że na polityczne prawa gdańskie nikt ze strony polskiej żadnych zamachów nigdy nie robił, i że podpilo wywanie gospodarczych stosunków Gdańska z Polską — to pilowywanie gałęzi, na której się samemu siedzi.

Gd.

Szkolnictwo zawodowe w Polsce.

Z inicjatywy ministerjum oświaty zawiązał się „komitet propagandy szkolnictwa zawodowego w Polsce“, którego zadaniem będzie odejście szkolnictwa ogólnokształcącego na rzecz szkoły zawodowej drogą propagandy wśród absolwentów szkół powszechnych, a zwłaszcza ich rodziców.

Obciążenie szkolnictwa ogólnokształcącego jest u nas w rzeczywistości bardzo znaczne, jeżeli się zważy, iż na 130 mieszkańców przypada jeden uczeń szkoły ogólnokształcącej, gdy natomiast w Holandji przypada on na 275 mieszkańców, a we Francji — na 230 mieszkańców. Jeszcze wyraźniej ujawnia się ten anormalny stosunek do szkolnictwa zawodowego, jeżeli zestawimy cyfry uczniów obu kategorii szkół. W szkołach średnich ogólnokształcących uczy się około 230.000 młodzieży, a w średnich zawodowych około 60.000 młodzieży. To znaczy, iż do zawodu praktycznego przygotowuje się za ledwie jedna czwarta tej liczby młodzieży, która uczęszcza do gimnazjów.

Wówczas gdy jeden uczeń szkoły ogólnokształcącej przypada na 130 mieszkańców, jeden uczeń szkoły zawodowej przypada na — 380.

Tak się przedstawia stosunek ilościowy. Gorzej jednak wygląda to zestawienie, jeśli wziąć pod uwagę stosunki jakościowe. Bardzo ciekawe informacje podał znany propagator szkolnictwa zawodowego, autor wielu podręczników, dr. Petyniak-Sanecki, na zjeździe nauczycieli w kwietniu b. r. Materiał uczniowski, jaki otrzymują szkoły zawodowe jest tak lichy, zdaniem p. Saneckiego, iż już w pierwszym roku przepada nierzadko 50 proc. Na 11.000 młodzieży w szkołach technicznych (jeden z typów szkół zawodowych) mamy 600 absolwentów, a więc za ledwie około 5 proc. ogólnej liczby kończy tę szkołę. Z tych, którzy zostają przyjęci na kurs pierwszy (w szkołach technicznych), 50 proc. od pada po pierwszym roku, 30 proc. w ciągu następnych lat a zaledwie

20 proc. kończy szkołę. Natomiast w Czechosłowacji, Austrii i Niemczech stosunek jest wręcz odwrotny: około 80 proc. zapisanych na kurs pierwszy kończy tam szkołę zawodową.

Tak więc nietylko drobną część młodzieży kieruje się do szkół zawodowych, ale w dodatku mniej wartościowa. W świetle tych cyfr potwierdza się panujące ogólne przekonanie, iż ogólnokształcące szkolnictwo średnie wchłania bardziej zdolne elementy.

Ale z jakim rezultatem?

Liczba dyplomów akademickich, wydawanych corocznie na wszystkich wyższych uczelniach w Polsce, wynosiła ostatnio około 3 i pół tysiąca. Gdybyśmy nawet uwzględnili, iż część kończy studia zagranicą, część zaś doprowadza studia prawie do końca, ale nie uzyskuje dyplomu, to i tak dysproporcja między cyfrą 230.000 a cyfrą 23.000, wydanych w ciągu ośmiu lat dyplomów (po uwzględnieniu poprawek) jest olbrzymia.

Szkolnictwo zawodowe w Polsce rozpada się na szereg typów: szkół technicznych zasadniczych jest około 50 z 10.000 uczniów, handlowych 140 z 19.000 uczniów, rzemieślniczych 100 z 13.000 uczniów, agronomicznych 12 z 1.500 uczniami, szkół zawodowych żeńskich 127 z 15.000 uczniami. Według danych z r. 1928—29 podział młodzieży szkół zawodowych przedstawiałby się następująco: na 56.300 uczniów w tym roku uczyło się: w szkołach przemysłowych i górniczych — 32.600 w szkołach handlowych — 20.800, a w szkołach rolniczych i ogrodniczych zaledwie 2.000 młodzieży.

Poza szkolnictwem zawodowym w ścisłem tego słowa znaczeniu istnieje seminarja nauczycielskie, mające charakter średnich szkół zawodowych. W r. 1928-29 było ich 237 prawie 40.000 uczniami. Zbliżone do szkolnictwa zawodowego są również szkoły zawodowe do kształcące, w których uczy się około 100.000 młodzieży.

J.

Nieprawdziwe pogłoski o projekcie przedłużenia czasu pracy w handlu.

Ostatnio pojawiły się w prasie pogłoski o rzekomo zamierzonym projekcie nowelizacji ustawy o czasie pracy w handlu i odpoczynku niedzielnym — w kierunku zezwolenia na zatrudnianie w handlu w dniu powszednim ponad 8 godzin i zniesienia zakazu handlu w nie dziele i dnie świąteczne.

Straszna tragedia, jaka rozgrywa się obecnie na ziemiach, po których przeszła powódź, winna się odbić głośnie echem w całej Polsce, we wszystkich jej zakątkach.

Całe społeczeństwo powinno stanąć do akcji niesienia pomocy zainicjowanej przez obywatelski komitet pod protektorem pani prezydentowej Michaliny Mościckiej.

Ze źródeł najbardziej miarodajnych dowiadujemy się, że pogłoski te są najzupełniej bezpodstawne. Ministerjum pracy i opieki społecznej, do którego kompetencji należy ustawodawstwo społeczne, nie opracowało ani nie opracowuje żadnych projektów nowelizacji w tej dziedzinie.

Cwiczenia pokazowe z obrony i ratownictwa przeciwgazowego w Sosnowcu.

Z okazji wielkiego tygodnia P. C. K., w dniu dzisiejszym odbędą się ćwiczenia z obrony i ratownictwa gazowego i pożarnictwa na hałdach w Sosnowcu. Ćwiczenia te mają być niejako egzaminem sprawności, mają dać odpowiedź na to, czy ta organizacja, jaką dzisiaj tworzy jest dostateczną do tego, by obronić ludność cywilną przed straszliwymi skutkami wojny chemicznej.

Spółceństwo będzie mogło nawiązać sobie to przerażające niebezpieczeństwo, jakie mu grozi ze strony gazów z jednej, a wysiłki instytucji takich jak PCK i LOPP z drugiej strony.

Zarówno polski czerwoną krzyż, jak i LOPP, czyni wielkie wysiłki, by skupić jak największą ilość ludzi w formacjach drużyn ratowniczych PCK i drużyn obrony gazowej.

Drużyny ratownicze PCK składają się z 20 ludzi, podzielone są na 3 sekcje, mają za zadanie ratowanie tych wszystkich, którzy w przyszłej wojnie zostaną ranni lub zatruci gazami. Aby możliwie zmniejszyć liczbę tych ludzi, którzy ulegną działaniu chemicznych środków bojowych, by zorganizować obronę ludności, tworzą się drużyny O. P. G. liczące po 6 ludzi.

Zadaniem tych drużyn będzie więc przeciwdziałanie napadom ga-

zowym i zorganizowanie obrony przeciwgazowej.

Ćwiczenia jakie dzisiaj się odbędą zaznajomią nasze społeczeństwo praktycznie z tem wszystkim, co dotyczy obrony i ratownictwa gazowego.

W ćwiczeniach bierze udział kilka organizacji, które dziś wykażą swoją sprawność i tak: oddział wojskowy delegowany z 23 pap. w Będzinie wykona atak, pod osłoną faldymowych i podpali specjalnie przygotowany budynek, straż ogniowa ugasi powstały pożar, drużyny O. P. G. wyniosą poszkodowanych poza teren skażony, a drużyny P. C. K.

udzielią pierwszej pomocy.

Po południu zaś o godz. 5-ej na boisku sportowym wychowania fizycznego przy ul. Aleja odbędą się rozgrywki w piłkę koszykową w mackach gazowych pomiędzy drużynami O. P. G. i drużyną seminarjum nauczycielskiego męskiego, która zgłosiła swój udział.

Jest to pierwsza tego rodzaju impreza, która ma na celu wyrobienie sprawności w masce oraz propagandę. Zawody te niechybnie zaiste resują szerszy ogół, będzie to bowiem nader ciekawa rozgrywka, tem ciekawsza, że pierwszy raz urządzana na naszym terenie.

Wizyta ks. biskupa Łosińskiego w Sławkowie.

W dniu 12 bm. przybył do Sławkowa na wizytację parafji ks. biskup Łosiński.

Przejeżdżającego przez Olkusz biskupa witały na stacji organizacje jak: Sokół, stowarzyszenie młodzieży polskiej, harcerze, straż ogniowa, szkoły powszechne i t. p.

Stacja Sławków, przybrana zielenią, zaroila się od witających biskupa tłumów, związków i organizacji.

Biskup udał się do miasta pieszo w otoczeniu dziatwy, witany przemówieniem przez wójta p. Janika.

Po nabożeństwie w miejscowym kościele i po odprawieniu mszy żałobnej za zmarłych biskupów i księży, biskup Łosiński wygłosił kazanie ze specjalnie urządzonej katedry.

W dalszym ciągu biskup dokonał bierzmowania około 370 osób. Biskup zabawi w Sławkowie do czwartku, poczem uda się do parafji bolesławskiej i innych, na okólną wizytację.

Do Olkusza przybędzie w dniu 12 czerwca.

Dalsze aresztowania w związku z oszukańczą aferą w urzędzie pośrednictwa pracy w Sosnowcu.

6 osób pobierających zasiłki na fałszywe karty redukcyjne pod kluczem.

Z każdym niemal dniem afery oszukańcza w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy w Sosnowcu zatacza coraz to szersze kręgi.

Władze sądowe - śledcze przeprowadzają w dalszym ciągu dochodzenia, celem ustalenia faktycznej sumy strat, jakie poniósł skarb państwa.

W związku z aferą aresztowano dotychczas około 30 osób, z przywódcami bandy braćmi Chudzikami.

Onegdja policja znów aresztowała 6 osób, którym udowodniono pobieranie od szeregu miesięcy zasiłków na fałszywe karty redukcyjne.

Ruch kołowy pod wiaduktem przy ul. Piłsudskiego w Sosnowcu został uruchomiony.

Komisarz miasta Kuźniak wydał zarządzenie otwarcia wiaduktu przy ul. Piłsudskiego dla ruchu kołowego. Wiadukt został otwarty wczoraj o godz. 12 w południe w obecności komisarza Kuźniaka, inż. Zębala i inż. Dankowskiego Ruch kołowy odbywa się pod wiaduktem od wczoraj normalnie. Należy za-

znaczyć, że prace brukarskie pod wiaduktem były już dawno zakończone. Chodziło bowiem o to, aby prace te, które w przeważającej części są wykonane z betonu, nabrały trwałości. Ruch kołowy otwarty jest narazie wzdłuż linii tramwajowej do Katowic. Ruch kołowy na Miłowice zostanie otwarty 1 czerwca

Wyniki zawodów zw. strzeleckiego.

W ubiegłą niedzielę odbyły się zawody strzeleckie dla pań i panów w strzelaniu z broni małokalibrowej (10 strzałów - możliwych 10 pkt.).

Z pań pierwsze miejsce zdobyła p. H. Solarezykówna - 72 punkty, drugie p. Dytkowska - 71 punkt, trzecie p. M. Archmanówna - 61 punkt, czwarte p. Kolodeńko - 58 punkt, piąte p. Calkówna - 56 pkt. i szóste p. Br. Kulawikówna.

Panowie: pierwsze miejsce zdo-

Dziś Godzina 19 30
Komedja
w RADJO „Dzień bez kłamstwa“

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś w czwartek, 14 maja, dwa widy wiska po cenach popularnych od 2.50 do 80 gr.: popołudniu o godz. 4-tej „FENOMENALNA UMOWA“ komedja amerykańska L. Johnsona. W roli prof. Barreta wystąpi dyr. Pański w pozostałych rolach pp.: Kosieradzka, Niczewska, Horowicz, Grudniewski, Kowalski, Relski i Szablowski.

Dziś wieczorem o godz. 8.15 „CIOTKA KAROLA“ pełna humoru i zabawnych sytuacji krotkoczwila T. Brandona z p. Relskim w głównej roli. Głośno wybuchy śmiechu i rzęście oklaski towarzyszą tej sztuce przez całe trzy akty.

W niedzielę popołudniu o godz. 4-tej ukaże się dawno niegrany „JEJ CHŁOP CZYK“. Ceny miejsc popularne.

W niedzielę wieczorem o godz. 8.15 „KOCHANEK PANI VIDAL“ z pp. Niczewska i Relskim w głównych rolach. Ceny miejsc popularne.

W próbach doskonała humoreska Brunona Winawera p. t. „ROZTWÓR PROFESORA PYTIA“.

Wkrótce wystąpi na naszej scenie świetny humorysta Leon Wyrwicz w najnowszych monologach.

Z Kielec.

(k) Z konferencji gospodarczych zw. zawodowych. Odbyła się konferencja gospodarczych związków zawodowych, na której rada okręgowa gospodarczych zw. zawod. w imieniu swych członków, zatrudnionych w przemyśle budowlanym postanowiła zwrócić się do p. sta rosty inż. Boryssowicza, z prośbą, by przy robotach samorządowych zatrudnieni byli tylko robotnicy zamieszkałi na terytorjum pow. kieleckiego. Rada okręgowa zw. gospodarczych zwróciła uwagę, że przy budowie szkoły i kościoła w Masłowie zatrudnieni są robotnicy z b. Małopolski, a przy budowie koszar wojskowych na Bokówce i kościeła w Sukowie robotnicy z pow. stopnickiego, gdy tymczasem robotnicy zamieszkałi na miejscu chodzą bez pracy. Przy robotach tych powinien być zatrudnieni w pierwszym rzędzie robotnicy z gm. niewachłowskiej i dąbrowskiej, na Bokówce zaś robotnicy z Kielec.

(k) Rzucił się pod pociąg. Onegdaj na szlaku Zajezerze - Bąkowiec, Wojciechowski Wincenty, l. 64 rzucił się pod przejeżdżający pociąg osobowy i poniósł śmierć na miejscu.

Przyczyną samobójstwa było zniechęcenie do życia.

(k) Niesumienny bileter. Ignacy Klank, właściciel autobusu, zam. przy ul. Młynarskiej nr. 6, zameldował, że bileter jego Stefan Makowski z Kielec, za wynajęcie autobusu kierownikowi wycieczki szkolnej z Warszawy dla przewiezienia dzieci z Kielec do Checin pobrał 90 zł., które przywłaszczył sobie i zbiegł.

(k) Napad i rabunek. Na drodze pod wsią Łękawica, gm. Trzebień, nieznany osobnik napadł na Chaima Wolmana, zam. w Głowaczewie, schwycił go za gardło, przewrócił na ziemię i zrabował mu 50 zł. gotówką oraz butelkę wódki. O rabunku Wolman zameldował na policji i w parę minut potem ujęto sprawcę napadu w osobie Jana Bożka, zam. we wsi Studzianka, którego przekazano władzom sądowym.

(k) Pożary. We wsi Brzeziny, gm. Jedlów, pow. kozienickiego wybuchł pożar, który zniszczył 12 domów mieszkalnych, 11 stodół, stajnie i obory. Straty wynoszą 100.000 zł. Przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

W zabudowaniach Stanisława Cieślaka, zam. w Kielecach, wskutek wadliwego urządzenia przewodów kominowych wybuchł pożar Pastwą ognia padł dom mieszkalny drewniany, wartości 300 zł.

Z Sosnowca.

(s) Odczyt podoficerów rezerwy na Niwce. Wzorem minionych miesięcy w dniu 17 b. m. o godz. 9 rano w lokalu szkoły powszechnej na Niwce, odbył się odczyt, wygłoszony na temat nowoczesnej techniki wojskowej, a następnie zebranie miesięczne koła.

O liczne i punktualne przybycie wszystkich członków uprasza zarząd.

(s) Walne zgromadzenie delegatów P. Z. Z. P. P. i H. w Sosnowcu. W dniu 17 b. m. o godz. 10.30 rano odbył się w sali szkoły powszechnej im. Ksawerogo Praussa w Sosnowcu przy ul. przedynta Mościckiego 18 czternaste doroczne walne zgromadzenie delegatów polskiego związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu.

Zarząd związku wzywa wszystkich członków i zainteresowanych do jaknajliczniejszego udziału w zgromadzeniu.

(s) „Międzynarodowe zagadnienia górnicze“. Sekretariat okręgowy gospodarczych związków zawodowych Zagłębia Dąbr., zawiadamia członków, że dziś o godz. 4 popoł. w lokalu przy ul. Warszawskiej 22, poseł dr. Madeyski wygłosi odczyt na temat „Międzynarodowe zagadnienia górnicze“.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: Wnieb. Pańskie
Jutro: Zofji Wd. M.
Wschód słońca: 3.56
Zachód słońca: 7.08

RADJO

WARSZAWA.

Czwartek, 14 maja.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.15. Pora nek symf. z Filh. Warsz. 14.00. Odczyt roln. 14.20. Muzyka. 14.30. Odczyt rolnicy. 14.50. Muzyka. 15.00. Odczyt roln. ze Lwowa. 15.20. Muzyka. 15.40. Program dla dzieci. 15.55. Program dla młodz. 16.10. Pierwsze kroki fotografa amatora. 16.30. Muzyka z płyt gramof. 16.40. Odczyt z Krak. 16.55. Muzyka z płyt gramof. 17.15. Odczyt z Krak. 17.40. Koncert ork. mandolinistów. 18.30. Recital śpiew. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Muzyka z płyt gramof. 19.30. Słuchowisko Dzień bez kłamstwa. 20.15. Operetka Najpiękniejsza z kobiet. 22.15. Feljton p. t. Od grobu Agamemnona do Akropolisu. 22.30. Kom. Z przed stu lat. 2.50. Kom. meteor., polic., sport. 23.00. Muzyka lekka i tan.

Piątek, 15 maja.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. 14.15. Kom. gospod. 14.35. Kom. Gł. Zw. Straży Ogn. 14.50. Kom. sport. 15.30. Odczyt dla mat. p. t. Nauka o Polsce współczesnej. 15.50. Lekcja jez. franc. 16.30. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.45. Kącik art. LSG. 16.50. Muzyka z płyt gramof. 17.15. Odczyt z Krak. 17.45. Muzyka lekka. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Giełda roln. 19.25. Muzyka z płyt gramof. 19.35. Program na dz. nast. 19.40. Prasz. dzien radj. 19.55. Muzyka z płyt gramof. 20.00. Pogadanka muz. 20.15. Koncert symf. z Filh. Warsz. W przerwie repertuar Warsz. Teatrów Miejsk. Po koncercie kom.: meteor., polic., sport. 23.00. Muzyka lekka i tan. z Gastronomii.

KATOWICE.

Czwartek, 14 maja.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.15. Pora nek z Filh. Warsz. 14.00. Na Wniebowstąpienie Pańskie. 14.20. Muzyka i odczyt roln. z Warsz. 15.40. Program dla dzieci z Warsz. 15.55. Program dla młodzieży z Warsz. 16.10. Pogadanka z Warszawy. 16.30. Intermezzo muz. 16.40. Odczyt z Krak. 16.55. Intermezzo muz. 17.15. Odczyt z Krak. 17.40. Koncert z Warsz. 18.30. Recital śpiew. z Warsz. 19.00. Rozmaitości. 19.15. Feljton. 19.30. Słuchowisko z Warsz. 20.15. Operetka z Warsz. 22.15. Feljton z Warsz. 22.50. Kom. meteor. z Warsz., program na dz. nast. 23.00. Muzyka z Warsz.

WYJASNIENIE.

W związku z wczorajszą notatką pt. „Firma Zgoda w Sosnowcu” otrzymaliście wyjaśnienie, że furgon, w którym znajdowały się zwłoki nie był przeznaczony do użytku i pozostawiony był na podwórzu bez opieki. Furgon ten zabrano bez wiedzy właścicieli, o jakimkolwiek więc porozumieniu nie mogło być mowy.

Nadmienić należy, że fabryka czekolady „Zgoda” urządzona jest według najnowszej techniki i odpowiada wszelkiemu wymaganiom higieny.

(s) Konferencja w sprawie budowy domów mieszkalnych dla ubezpieczonych. Z inicjatywy dyr. zakładów ubezpieczeń w Król - Hucie p. Guni oraz prezydium magistratu m. Sosnowca, w nadchodzący piątek o godz. 10 rano w magistracie odbędzie się konferencja przedstawicieli związków gospodarczych i związków pracowników umysłowych przy udziale dyr. Guni.

Konferencja będzie miała na celu zastanowienie się nad dalszą akcją budowy domów mieszkalnych dla ubezpieczonych.

(s) Zarząd związku podoficerów rezerwy kolo Sosnowiec zawiadamia swych członków, iż w dniu 16 b. m., o godz. 18.30, odbędzie się miesięczne informacyjne zebranie.

Ze względu na bardzo ważne sprawy, które będą tematem obrad zarząd prosi o liczne i punktualne przybycie.

(s) Stowarzyszenie meżów ligi katolickiej w Sosnowcu urządza w dniu 14-go b. m. o godz. 5 p. p. w sali domu katolickiego przy ulicy prez. Mościckiego (dawniej Kościelna) uroczystą akademię ku czci Królowej Korony Polskiej, na program akademii złożą się, referat ks. prez. Z. Ługowskiego, deklamacje, „Obraz Matki Boskiej” (dramat w 1 akcie).

(s) B. G. K. nie będzie udzielał magistratowi żadnych kredytów na nowe budowe. Dowiadujemy się z magistratu, że bank gospodarstwa krajowego w obecnym roku nie będzie udzielał magistratowi żadnych pożyczek na stawianie nowych budowli miejskich. Decyzja ta zapadła na ostatnim posiedzeniu banku, który rozesłał do magistratów listowne zawiadomienia o swym postanowieniu.

(s) Walne zebranie związku nauczycieli w Sosnowcu. W dn. 17 b. m. o g. 3 popoł. w pierwszym, albo o godz. 4 popoł. w drugim terminie, w myśl par. 50 statutu związku, w gmachu szkoły powszechnej przy ul. 3 maja 32, odbędzie się walne roczne zebranie związku nauczycieli szkół powszechnych w Sosnowcu.

(s) Wypadek samobójczy w Sosnowcu. Na tle nieporozumień z mężem po pełniła samobójstwo przez wypicie większej dawki esencji octowej, Marja Czerwińska, lat 36, zam. w Sosnowcu (Sielecka 25). Po zażyciu trucizny samobójczyni żyła jeszcze kilka godzin, przewieziona do szpitala na Pekinie zmarła.

(s) Repertuar kin. „Zagłębie”: — Wielki Gabba.
„Palace”: — Dynamit.

Z Będzina.

(b) Walne zebranie straży w Psarach. Dnia 17 maja b. r. odbędzie się w

Z działalności straży ogniowych w pow. olkuskim.

Rada sztabowa w Skale.

Dnia 9 bm. w kancelarii obrońcy sądowego p. Renera odbyło się posiedzenie rady sztabowej rejonowej, na którym obecni byli: instruktor okręgowy, jako delegat okręgowego związku straży ogniowych w Olkuszu, naczelnik rejonu Renier i naczelnicy straży: Stanisław Głowacki z Zadroża, Jan Sieradzki z Tarnawy, Władysław Żurowski z Przybyławic, Jan Cader z Rzeplina i Jan Kajea z Wielmoży.

Niedopisali naczelnicy straży ogniowych: z Grzegorzowic, Sieciechowic, Imbramowic i Trzyciąża (szkoła rolnicza).

Posiedzenie zagal p. Renier, przekazując przewodnictwo delegatowi okręgowemu, który imieniem zarządu przywitał obecnych na posiedzeniu, apelując, aby uczestnicy nacechowali dzisiejsze zebranie szczególną wagą, wczuciem się w każdą poruszaną sprawę i dokładali starań ułatwiania wykonywania ciężkich obowiązków naczelnika rejonu.

Następnie zapoznano się z regulami

rejonu, artykułem z „Gazety Strażackiej” p. t. „Druhowie naczelnicy rejonów, do dzieła!” oraz z „Przeglądu Pożarniczego” p. t. „Działalność naczelników rejonów!”, poczem zebrano szczegółowo wykazów kwalifikacyjnych o naczelnikach straży rejonu skalskiego, rozdano do wypełnienia do okręgu formularze wykazów osobistych, wreszcie po parominutowej przerwie przeprowadzono wybory kandydatów na naczelnika rejonu i jego zastępcę.

Po omówieniu szeregu bieżących spraw, między innymi: sprawy koni do pożarów, ożywienia działalności komisji przeciwpożarowych gminnych, sporządzenia przez każdego naczelnika planu zaopatrzenia wodnego w promieniu działalności danej straży, urządzenia wspólnego zbadania zaopatrzenia wodnego na całym terenie rejonu skalskiego i drobnych innych, zebranie zakończono pogadanką z zakresu „organizacji przeciwpożarowej”.

Banda sosnowieckich złodziei

ukarana przez sąd w Katowicach.

W styczniu br. zawiadomiła policja z Sosnowca śląskie władze policyjne, iż na Śląsk wybrała się cała szajka wyrefinowanych złodziei.

Liczne kradzieże, jakich wkrótce potem dokonano na terenie Katowic i okolicy, poświadczyły tę wiadomość.

Szajka obrabowała składy: Pebeco, Wittora, Kościelniaka i wielu innych.

Łupem złodziei stawało się wszystko, co było pod ręką. Policja katowicka zarządziła obławę i wkrótce całą szajkę ujęto, osadzono w aresz-

cie śledczym, gdzie po przyznaniu się do kradzieży, wypuszczono ich na wolność.

Onegdaj sąd okręgowy rozpatrywał sprawę tej szajki i w rezultacie skazał Antoniego Kępę na 2 miesiące, Walerję Bojdę na 6 miesięcy, Helenę Michalską na 5 miesięcy, Józefę Brzóske, Eleonorę Piętkę i Ewę Regową po 6 tygodni więzienia. Siódmą oskarżoną, Katarzynę Kępę uwolniono od winy i kary, jako niepozytelną.

Wszyscy oskarżeni są mieszkańcami Sosnowca.

KINO Momus Pogoń. Telefon 7-75.	W środę 13 i czwartek 14 maja r. b. Wspaniały film na tle wojennym W Belgji nic nowego W rolach głównych: JAMESON THOMAS I EWA GRAY. W głębi Afryki. Rozbitek życiowy. Człowiek bez nazwiska. Zabłąkana kula. Ostatni z rodu.
	Nad program farsa p. t. Ach te nerwy
	W czwartek o godz. 11.30 rano poranek dla młodzieży w programie poranku BIAŁE PŁEKŁO .
	Anons: Od piątku 15 maja GEHENNA DUSZY z Możzuchinem.

lokalu szkoły powszechnej w Psarach, dom p. Trzcionki, o godz. 4 p. p. w I terminie, a w II terminie o godz. 5 p. p., bez względu na ilość obecnych, walne zebranie członków straży ogniowej ochnotnie w Psarach z następującym porządkiem obrad: zagajenie i wybór prezydium, odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania, sprawozdanie zarządu działalności za rok 1930, sprawozdanie komisji rewizyjnej, wybór 2 członków zarządu na miejsce ustępują-

ych, sprawa budowy remizy i wolne wnioski.

(b) Pierwsza matura w Zagłębiu. W dniach 11, 12 i 13 b. m., pod przewodnictwem wizytatora Juliusza Kydryńskiego, odbyły się egzaminy maturalne w gimnazjum J. Krzymowskiej i W. Replńskiej w Będzinie.

Świadcetwa dojrzałości otrzymały wszystkie dopuszczone do egzaminów, a mianowicie: Braunerówna Gustawa, Czechówna Romana, Dłużniewska Zo-

wał ją i zamknęła. Usiadł z tą książką, a strach stał mu się towarzyszem nieodstępnym. Dotychczas wał czyły przeciw niemu tylko poświęcenie jej i wiara w dobrą sprawę, odtąd stawała do walki i przebiegłość. Sprzymierzona Helena była widoczną mistrzynią nielada.

Wytężył umysł przez kilka z rzędu dni i nocy, i uknuł nareszcie plan oszustwa, zdarzającego się często na wschodzie, gdzie oszustwo jest tylko oszukaństwem i kłamstwem.

Jeden z byłych pisarzy jego ojca zajmował podrzędne stanowisko w teatrze. Raz do roku w dniu kankiuli na przedmieściu, miał ten artysta benefisy. Otóż pewnego razu wziął Artur bilet od niego, zapłacił mu dobrze i był na przedstawieniu. Aktor grał rolę uniozonego skruszonego fałszerza, wcale dobrze.

Wpadło to w oko Arturowi i zanotowawszy sobie adres artysty, dawnego pisarza w kantorze, odwiedził go w domu. Artysta był bardzo ubogim, a Artur przekonał się, że za pieniądze można go użyć do wszystkiego.

Była to książka do nabożeństwa, którą podniósł na ulicy i zamknął w swojej kasie. A jednak, rzecz niezbadana, tę samą książkę w jego obecności zwrócono Helenie, a ona scho-

CHARLES READE
i DION BOUCICAUT.

SKAZANIEC.

ROMANS.

(Z angielskiego).

163

— On mię jeszcze ze skóry obędzie, jeżeli nie będę się miał na baczności! — zawołał Fullalove. — To pierwszy angiłk, który poznał się na mnie. O! niezbadana jest natura ludzka. Człowiek uczy się aż do śmierci. Kiedy mi pan oddawał moją zgubę z obliczem tak niewinnym, byłbym nie domyślił się nigdy tyle przebiegłości w panu; a teraz kiedy pan przyznał należną cześć Stanom Zjednoczonym, nie byłbym w stanie targować się dłużej, jak lichwiarz. Tym razem mięknę, ale na drugi raz nie weźmie mię pan tak łatwo. Wyruszył mi pan mapę wyspy i oznacz, gdzie ten hiszpański, zatopiony statek leży; ja wiem nawet jak nazywa się ten okręt, bo słyszałem o tem w Limie, to też byłem zdumiony gdy mi pan pokazał tę mone tę. A zatem, zgoda, oto moja ręka i słowo, zapewniające panu połowę zysku.

Udali się razem do kajuty; Robert skreślił mapę przy pomocy pana Fullalove, który był zawoła-

nym rysownikiem.

Nazajutrz ujrzeli Walparaiso i za okrętu i ukryte starannie.

Wszystkie próbki z nieznaney wyspy zostały przeniesione na pokład okrętu i ukryte sarranie.

Fullalove bowiem zamyślał wydzierzawić tę wyspę od rządu Chilijskiego, a gdy chodziło o interes, nie lubił, by przedwcześnie dowiedziano się o tem. Namysliwszy się jeszcze, nie przyjął od Roberta nawet owych siedmiu funtów srebra. Powiedział, że zawarłszy interes, który go i tak powoływał do Walparaiso, wstydziłby się przyjmować nagrodę od swego współnika za jakąś urojoną przysługę.

Dał prócz tego Robertowi 80 funtów, jako zaliczkę na przyszłe wspólne zyski. Ułatwiła to Robertowi przeniesienie się na statek, odpływający do Anglii i zabranie z sobą wszystkich swoich kosztowności.

Długa jego broda stała się dlań niejako tarczą przed oczyma znajomych i rządu, mimo to nie spuszczał się zupełnie na tę maskę. Czynnym był niesłychanie, ale pracował najchęćiej w nocy.

Nareszcie znalazła Helena sposobność zapytania Artura dlaczego przeraziła go tak znaleziona jej książka.

Odparł iż zdziwiony był jedynie

Z Czeladzi.

(c) Zarząd kola podoficerów rezerwy w Piaskach podaje do wiadomości swym członkom, iż zebranie miesięczne, które się miało odbyć w nadchodząca niedzielę z przyczyn uzależnionych w tym dniu się nie odbędzie, natomiast zostaje zwołane na dzień 16 maja r. b., t. j. w sobotę o godz. 18 wiecz.

(c) W piątek wypłata zasiłków bezrobotnym. Wypłata zasiłków bezrobotnym w Czeladzi z funduszu bezrobocia, z powodu święta dzisiejszego zostanie wypłacona jutro o godz. 10 rano.

(c) Obniżka płac o 15 proc. i wypowiedzenie pracy pracownikom magistratu m. Czeladzi. W związku z wprowadzeniem 15 proc. obniżki płac w urzędach państwowych, magistrat m. Czeladzi z dniem 1 bm. zastosował również 15 proc. obniżkę płac swym pracownikom. Ponadto z dniem 15 bm. i 1 czerwca br. magistrat wypowie pracę wszystkim pracownikom, a następnie z powrotem ich przyjmie na nowych warunkach. 15 proc. obniżka pensyj, jak i wypowiedzenie wywołało wśród pracowników zrozumiałe niezadowolenie.

Nadużycia w spółdzielniach: w Łazach, Ząbkowicach i Dąbrowie.

Niesumienny kierownik skazany na 6 miesięcy więzienia.

Parę dni temu donosiliśmy o defraudacji kilku tysięcy złotych w spółdzielni spóżywców pracowników „hr. Renard“ w Sosnowcu, wczoraj znowu w sosnowieckim sądzie okręgowym rozpatrywano sprawę o nadużycia w trzech spółdzielniach, a to w Ząbkowicach, Łazach i Dąbrowie Górniczej.

Spółdzielnie te prosperowały zna komicie, dlatego różne braki wprawiały władze nadzorcze w zrozumiały zdumienie.

Nikt nie przypuszczał, gdzie kryje się niszczycielska ręka, która okrada placówki, wniesione trudem i ciężko zapracowanym groszem.

Aliści krótka obserwacja kierownika tych spółdzielni, Stanisława Banasińskiego, zmusiła nadzór zainteresować się rozrzutnym i hulastycznym trybem życia swego kierownika. Banasiński bawił się i grał w karty.

Wdrożono śledztwo, które dało rewelacyjne wyniki. Banasiński inkasował pieniądze od klientów i nie wpłacał je, udzielał swym znajomym wysokich kredytów, nie będąc zresztą do tego upoważnionym, sam brał na kredyt bez ograniczenia, a w miarę potrzeb, pobrał n. p. dla siebie w jednym miesiącu z góry pięciokrotne honorarium. Dla upomnienia normalnego stanu kasy wykazywał w remanentach fałszywą ilość towarów.

W ten sposób spółdzielnie poniosły straty na kwotę blisko 6000 złotych.

W rezultacie Banasiński zasiadł na ławie oskarżonych. Do winy nie przyznał się, tłumacząc się naiwnie,

Z Dąbrowy.

(d) Wycieczka nad polskie morze. Zarząd ligi morskiej i kolonjalnej w Ząbkowicach zawiadamia zainteresowanych, że oddział L. M. i K. w Sosnowcu organizuje 2-dniową wycieczkę do Gdyni, Gdańska i na Hel.

Oплата za przejazd koleją 3 kl. w obydwie strony, oraz obiady i noclegi, wynosi dla członków zł. 55.50 do nieczłonków o zł. 15 drożej.

Wyjazd z Sosnowca nastąpi w dniu 27 czerwca, przyjazd 30. Zapisy przyjmuje prezes L. M. i K. w Ząbkowicach p. Bolesław Bałcer.

(d) Zebranie w sprawie wstrząsów podziemnych. Dnia 17 t. j. w niedzielę o godz. 10 rano, w lokalu zjednoczenia stanu średniego ul. 3-go Maja 15 odbyło się zebranie tych właścicieli nieruchomości, którzy ponieśli jakiegokolwiek szkody wskutek wstrząsów podziemnych.

Na wstępie zebrania mecenas St. Wojciechowski i magister praw St. Dryjski wygłosił bardzo ciekawe referaty na temat sytuacji prawnej uszkodzonych nieruchomości, wskutek wyrządzonych szkód przy wstrząsach podziemnych.

Sprawy ciekawe i bardzo ważne.

(d) „Sarmacja“ i „Zagłębie“. Dziś o godz. 5 po poł. zostaną rozegrane zawody w piłkę nożną o mistrzostwo kl. „A“ pomiędzy drużynami „Sarmacja“ i „Zagłębie“. Przedmecz rezerw tych samych klubów odbędzie się o godz. 3 po poł.

(d) Koncert dąbrowskiego tow. muzycznego. Dąbrowskie towarzystwo muzyczne urządza w dniu 17 maja o godz. 8 wiecz. w sali tow. dobrocz. w Będzinie (Góra Zamkowa) koncert przy współudziale: P. Olgi Kwiatkowskiej, śpiewaczki estradowej, p. Juliana Lewingera prof. instytutu muz. w Katowicach, oraz chóru tow. muz. pod dyktando prof. Antoniego Cichonia.

iż brakujące pieniądze nie zdefraudował, a pobrał je tytułem nieprawnie — według jego zdania — zredukowanych mu o 20 proc. poborów.

Reasumując okoliczności łagodzące, jak również to, że Banasiński

zwrócił spółdzielniom 1600 złotych w gotówce, sąd wydał wyrok skazujący go na sześć miesięcy więzienia. Na razie Banasiński pozostaje na wolności pod dozorem policji do czasu uprawomocnienia się wyroku.

Nowowbudowany dworzec w Będzinie oddany zostanie do użytku 15 czerwca b. r.

Wczoraj bawiła w Będzinie komisja warszawskiej dyrekcji kolejowej, pod przewodnictwem wiceprezesa dyrekcji inż. Zienkiewicza i w składzie czterech dyrektorów wy-

działów. Komisja dokonała lustracji nowowbudowanego dworca w Będzinie i ustaliła termin oddania go do użytku na dzień 15 czerwca b. r.

Kupiec zbiegł z fortancerką zagranicę po roztrwonieniu majątku.

W świecie kupieckim w północno zachodniej dzielnicy Warszawy wielkie poruszenie wywołało niespodziewane zniknięcie kupca Iceboka Aljosa (Przejazd 5). Ku piec od dłuższego czasu zaczął zaniedbywać handel i całkowicie oddał się rozrywkom w towarzystwie dam z półświatka, z którymi prawie codziennie hulał w nocnych lokalach.

Hurtownicy przestali Aljosowi dawać na kredyt, kupiec więc powrócił do dawnego trybu życia i znów odzyskał zaufanie. Był to tylko jed-

nak podstęp.

Oto nabrał on towaru w różnych

ważnych firmach na sumę 60.000 złotych, a potem sprzedał cichaczem zarówno towar jak i sklep i dom i znikł. Gdy nadszedł czas

platności weksli, oszustwo wydało się.

Jak ustalono, nieuczciwy kupiec spieniężył cały swój majątek,

zbiegł zagranicę,

przyczem towarzyszyła mu kochanka,

fortancerka z jednego z nocnych lokali rozrywkowych.

Urząd śledczy rozesłał za zbiegiem listy gończe, ale jak dotychczas bezskutecznie.

Śmiertelny cios zadał przodownikowi policji członek bandy dywersyjnej.

Nocy wczorajszej w Podbrodziu, gdzie już 2-krotnie dokonywano

zamachu bombowego

na dworzec kolejowy, nieznaną osobnik

członek bandy dywersyjnej,

napadł na ulicy na star. przod. Mituniewicza, komendanta tamtejszego posterunku policyjnego i

zadał mu śmiertelną ranę.

Napad został dokonany pod osłoną nocy. Mituniewicz usłyszał wprawdzie

przyspieszone kroki

za sobą, lecz nie zdolał już uchronić się od napadu. Sprawca zamachu ugodził komendanta Mituniewicza

z tyłu w szyję.

Stan jego jest bardzo ciężki. Ma on na szyi 4-y centymetrową ranę zadaną jakimś ostrym narzędziem, najprawdopodobniej siekiera, której ostrze

odcięło cały płat ciała

i uszkodziło mięśnie, tak iż Mituniewicz

nawet w razie gdyby wyzdrowiał pozostałby

kałką na całe życie

Mituniewicz właśnie krytycznego dnia zdał posterunek policyjny w Podbrodziu w ręce swego następcy i miał odjechać

na nowe stanowisko do Ignalina.

O zamachu władze zostały zawiadomione niemal niezwłocznie przez przechodniów, którzy znaleźli

leżące bez przytomności

Mituniewicza.

Wkrótce po zamachu na miejsce zbrodni przybył zastępca naczelnika urzędu śledczego w Wilnie komisarz Jastrzebski, który wraz z komendantem policji pow. święciańskiego Hołową za

rzucił pościg za sprawcą zamachu przy pomocy całego aparatu policyjnego i wojska.

Szalejąca z zazdrości megera zamordowała śpiącego męża.

Przed sądem przysięgłych departamentu Sekwany zasiadła 40-letnia Blanche Rivierre, oskarżona o zamordowanie

wystrzałem z rewolweru, swego śpiącego męża, z którym żyła w separacji.

Małżeństwo to wogóle było dziwaczne i do niczego niepodobne. Ludwik Rivierre, wówczas 25-letni, ożenił się przed pięcioma laty ze starszą od siebie o lat dziesięć Blanką Wallaert, która od pierwszej chwili

tyranizowała go swą zazdrością i swym nieznośnym charakterem.

Znosił jej wybryki jak długo mógł, w końcu jednak postarał się o separację małżeństwa i wrócił do swych rodziców.

Mimo oficjalnej rozłąki jednak małżonkowie widywali się bardzo często

i razem uczęszczali do teatru, na dancingi i do restauracji. Po jednym takim wieczorze, spędzonym na wspólnej zabawie, Rivierre'owie stanęli w pokoju hotelowym w Paryżu, gdzie nieszczęśliwa kobieta celnym wystrzałem z rewolweru zabiła śpiącego swego męża.

Podczas rozprawy tłumaczyła się, że uczyniła to dlatego, że usiłował skłonić ją do uprawiania nierządu.

Sędziowie jednak, na podstawie zeznań świadków doszli do wniosku, że twierdzenie to jest prostym wymysłem i że oskarżona zastrzeliła męża, celem odebrania mu gotówki, jaką miał przy sobie.

Istotnie znaleziono przy niej

zgorą 2.600 franków. Za to morderstwo rabunkowe Blanche Rivierre skazana została tylko na 10 lat więzienia

Z Zawiercia.

(z) Otwarcie agencji pocztowej w Kroczycach. Dnia 11 b. m. odbyło się uroczyste poświęcenie i uruchomienie agencji pocztowej w Kroczycach, która z dniem 11 maja b. m. czynna jest w zakresie wszystkich działań pocztowych.

Aktu poświęcenia dokonał miejscowy ks. proboszcz K. Szymkiewicz, który wygłosił piękne okolicznościowe przemówienie do zebranych na tej uroczystości władz gminnych i ludności.

Agencja pocztowa w Kroczycach w miarę potrzeby dokonywać będzie z urzędem pocztowym Żarckim.

(z) Konferencja powiatowa nauczycielska szkół powszechnych powiatu zawierckiego odbyła się wczoraj o godzinie 10 rano w sali gmachu szkoły nr. 4 przy ul. Paderewskiego.

W konferencji brało udział około 250 osób, reprezentujących szkolnictwo powszechne powiatu. Na konferencji tej dokonano wyboru nowego delegata do rady szkolnej na następny 3-letni okres, w osobie p. Edmunda Millera oraz jego zastępcy p. Marjana Kapusty.

Po obiedzie odbyła się konferencja kierowników szkół z powiatu, na której z inspektorem Kucharczykiem omawiano bieżące sprawy szkolne.

(z) Rada miejscowa G. Z. Z. W niedzielę o godz. 10 rano w lokalu konferencji G. Z. Z. odbyło się posiedzenie pełnej rady miejscowej gosp. zw. zawodowych pod przewodnictwem prezesa rady prof. Badowskiego z udziałem posła Sowińskiego.

Rada apelowała, by władze naczelne zechciały się bliżej i dokładniej zainteresować stosunkami w Zawierciu.

(z) Z życia rezerwistów. W ubiegłą niedzielę odbyło się walne zebranie członków koła gminy Kokitno - Szlacheczek w Łazach, na które przybyli z zarządu powiat. prezes prof. Badowski i skarbnik Wójcik. Po wyborze nowego zarządu, do którego weszli: pp. Grabowski, jako prezes koła i Bożkowski jako wiceprezes, prof. Badowski wygłosił bardzo ciekawy i zajmujący odczyt o potrzebie organizacji byłych wojskowych i rezerwistów. Sprawy organizacyjne omówił p. Wójcik.

Po odśpiewaniu „Pierwszej brygady“ zebranie zakończono.

Z Myszkowa.

(m) Zawody rejonowe straży ogólnych. W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Myszkowie rejonowe zawody oddziałowych straży ogólnych okręgu zawierckiego. Do zawodów w Myszkowie zostały przyłączone straż: Myszków, Bedusza, Huta Stara, Pińczęc, Choroń, Kuźnica, Poraj, Marciszów, Krzemienia, Nivki, Mrzvelód, Mrzvelódka, Mastońskie.

(m) Zebranie „Dnia Spółdzielczości“. W dniu 15 maja o godz. 19 w biurze spółdzielni przy sklepie Nr. 1 staraniem robotniczej spółdzielni spóżywców „Zjednoczenie“, wydział społeczny — wychowawczy, odbędzie się organizacyjne zebranie „dnia spółdzielczości“ w Myszkowie z następującym porządkiem dziennym: zagajenie i wybór prezydium, odczytanie okólnika centralnego komitetu obchodu „dnia spółdzielczości“, omówienie i ustalenie programu obchodu, wybór komitetu obchodu i wolne wnioski.

Z Olkusza.

(ol) Poświęcenie sztandaru straży pomorzańskiej. W dniu św. Florjana straż ogólna pow. olkuskiego obchodzili w Olkuszu uroczystość swego patrona, przyczem uczestniczyli w poświęceniu sztandaru straży z Pomorza (pod Olkuszem). Po odebraniu raportu przez naczelników rejonów i delegata okręgu oddziały i delegacje udały się na uroczyste nabożeństwo do kościoła parafialnego, gdzie nastąpił akt poświęcenia sztandaru. Podczas nabożeństwa miejscowy chór mieszany t. w. „Hejnal“ odśpiewał pieśni religijne.

Dalszym programem uroczystości było wbiżnienie gwóźdźki pamiątkowej w drzewce sztandaru i złożenie przyrzeczenia przez naczelnika straży pomorzańskiej p. A. Mitkę, oraz defilada zebranych oddziałów przed naczelnikami i delegatami. Chrześnymi rodzicami sztandaru zostali pp.: starosta Stanisławski, Z. Okrajniowa, J. Jarno, (senior) A. Mitkowi, K. Królkowski, St. Zubowa, A. Mitka, Tr. Zab. Szwajcarkowa i St. Przerziński.

(ol) Zorganizowanie koła opieki przy gimn. żeńskim w Olkuszu. Przy gimnazjum żeńskim P. M. S. w Olkuszu zorganizowane koło opieki rodzicielskiej, narazie tylko dla klasy pierwszej. Następnie przemówienia o potrzebie celu i pracy koła wygłosili pp.: dr. Eapiński, sędzia Sendra i prof. J. Kubiński. Po wyczerpujących przemówieniach zebrani rodzice przystąpili do wyboru zarządu koła w osobach pp.: dr. Eapiński — przewodniczący, sędzia Sendra — zastępca, F. Borzłowa — skarbnik, Ig. Paul — sekretarz, Z. Witkowska — członek zarządu. Na następnym zebraniu rodzicielskim dr. Eapiński wygłosił referat o programie pracy koła.

ZDROWIE TO SKARB

Primercs
PREZERWATYWY

antyseptycznie preparowane to gwarancja zdrowia
Wystrzegajcie się naśladowictw

„Fortuna kołem się toczy”

Dziś nie masz nic —
jutro możesz być człowiekiem
zamożnym.

Trzeba tylko, abyś zawnoczu
zaopatrzył się

w los I-ej kl.

Polskiej Loterii
Państwowej

w najszczęśliwszej w Zagł.
Dąbr. kolekturze

Józefa Hlawskiego

w SOSNOWCU, 3-go Maja 23

lub w jej oddziałach:

w BĘDZINIE,

Małachowskiego 1

w DĄBROWIE GÓRNICZEJ,

3-go Maja 4

w ZAWIERCIU,

Paderewskiego 7

w GRODZCU,

Narutowicza 9

w CZELADZI,

Rynek 8.

CENA LOSÓW:

Ćwiartka Zł. 10, połówka Zł. 20,
cały los Zł. 40.

Główna wygrana

1.000.000 zł.

Co drugi los wygrywa!

Ciągnięcie I-ej klasy odbędzie
się 19 i 21 maja b.r.

Nie masz ani chwili do stracenia!
Nie zwlekaj—kup zaraz!

Zamówienia listowne załatwiamy
szybko i dokładnie

DROBNE OGŁOSZENIA

Nauka i wychowanie

KONCESJONOWANE Kursy Kroju i Szycia w Sosnowcu, Teatralna 3, przyjmują zapisy na nowy kurs. Po ukończeniu świadectwa prawne. Oplatą ratami.
CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne im. profesora Sekulowicza, Warszawa, Żórawia 42. Kursy wycieczają listownie: buchalterji, rachunkowości ku piekiercej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej, ekonomji. Po ukończeniu egzamin. Zadzajcie prospektów.

Koncesjonowane kursy

pisania na maszynach czynne codziennie. Wpisy i informacje w księgarni „Polonia”, Sosnowiec, Hale „Rozwoju”.

Kupno i sprzedaż

Wano palone

budowlane wysoko - procentowe oraz mial wapienny po cenach konkurencyjnych do nabycia w Zakładach Wapiennych firmy „Eltes” Sp. Firmowa w Będzinie, ul. Sielecka 17, tel. 5-95, dostawa w każdej ilości, własnymi kołami.

MASZYNY DO SZYCIA od zł. 250 bębnowe sprzedaje oddział w Czeladzi, Bytomska 52.

SPRZEDAM tanio nową maszynę pończosniczą. Sosnowiec. Hale Rozwoju, Bar Katowicki.

SPRZEDAM rower, szafkę pod kubelka, gablotkę. Sosnowiec, Marjańska 12. Puszczewicz.

SPRZEDAM harmonję stoliczkową nożną 500 zł. Sosnowiec, prez. Mościckiego Nr. 14.

SKLEP w dobrym punkcie w Sosnowcu do sprzedania. Wiadomość w administracji „Expresu”.

DO sprzedania dwa sklepy spożywczo-galanteryjne w dobrych punktach z powodu wyjazdu. Wiadomość „Expres Zagłębia” Sosnowiec.

DO sprzedania karuzela konikowa. Zagórze, kolonia Józefów Nr. 66. Franciszek Kocot.

SPRZEDAM tanio niepodzielną połowę domu, placu nadającego się pod budowę przy ul. Krakowskiej w Będzinie. Wiadomość: Dąbrowa, Król. Jadwigi 61 Słoń.

KAWIARNIE piękną, centrum miasta, sprzedam za 6000, z powodu złego stanu zdrowia. Mysłowice, Bytomska 1.

SPRZEDAM rowery męski i damski. Wiadomość Sosnowiec, Dębińska 6, Borgala.

JEDYNE źródło najrozmaitszych sprzętów domowych — ładne — dobre — gustowne — Centralno uniwersalny skład mebli nowych i używanych B. Błotniewski. Sosnowiec, ulica 3 maja 7.

WAPNO gaszone, niezwyklej wytrzymałości, cegła używana na fury tanio sprzedam. Sosnowiec Wiejska 1. Owocarnia.

DO sprzedania rower w dobrym stanie. Wiadomość: „Expres” Dąbrowa.

DO sprzedania 2 domy z ogrodem owocowym w Strzemieszycach, Warszawska 36. Bąblewski.

SPRZEDAM motocykl w dobrym stanie. Wiadomość: Strzemieszyce, Warszawska 36. Bąblewski.

FURGON piekarski do sprzedania. Sosnowiec, Wschodnia 7.

książki

powieściowe około 840 egzemplarzy okazynie tanio sprzedaje księgarnia „Polonia”, Sosnowiec, Hale „Rozwoju”.

Skrzyzocce

mandoliny, gitary, mandole i futerały najtaniej w księgarni „Polonia”, Sosnowiec, Hale „Rozwoju”.

POSZUKUJE solidnego dostawcy pieczywa żytniego i pszennego na sumę około 10 tysięcy złotych miesięcznie, lub też piekarni, która podejmie się wypieku z dostarczonej mąki. Szczegółowe oferty z uwzględnieniem dostawy pieczywa do sklepu składać do administracji „Expresu” pod „Pieczywo”.

OKAZJA! Wirówka 400 litrowa nadająca się do mleczarni w najlepszym stanie oraz masielnica z wirówką 120-litrową (komplet) zupełnie nowa okazynie bardzo tanio do sprzedania. Wiadomość „Expres Zagłębia”. Zawiercie pod „Wirówki”.

KONKURS. Powiatowa Kasa Chorych w Sosnowcu niniejszym ogłasza konkurs na dostawę chleba i bułek do 9 szpitali w Zagłębiu. Bliższych informacji udziela Wydział Zakupów. Oferty składać należy najpóźniej do 17 maja.

POWIATOWA Kasa Chorych w Sosnowcu ogłasza konkurs na dostawę mleka dla 9-ciu szpitali w Zagłębiu. Wszelkich informacji udziela Wydział Zakupów. Termin składania ofert upływa 17-go maja 1931 r.

POSADY I PRACE

POTRZEBNA natychmiast rutynowana prasowaczka na kołnierzyki i męskie koszule. Pralnia „Basia” w Sosnowcu, 1 Maja 25.

POTRZEBNE modelki do czesania. Piłsudskiego 16, m. 15.

POTRZEBNY młody, samotny, odpowiedzialny czeladnik rzemieślniczy, znający pracę warsztatową. Zgłoszenia pisemnie do „Expresu Zagłębia” w Zawierciu, pod „Czeladnik”.

NATARJAT w Sosnowcu poszukuje samodzielnego pracownika. Oferty składać proszę w administracji.

POTRZEBNY podreęczny szwewski, zaraz lub czeladnik. Pogoń, Pusta 15, Kopec.

AGENCI do sprzedaży maszyn i narzędzi rolniczych potrzebni. Wysoki zarobek zapewniony, siły tylko wykwalifikowane. Zgłaszać się do Władysława Czechowicza, Będzin, Cynkowa 41, między godziną 4 — 6.

INTELIĞENTNA paniienka, lat 21 (izraelitka) z dobrym świadectwem, poszukuje posady do dzieci, w wieku od 4 do 8 lat, od razar. Łaskawe zgłoszenia: administracja „Expresu” pod „Inteligentna”.

FRYZJEF (ka) damski potrzebny za raz. Będzin, Kollataja. Prokopowicz.

PRZYJME kuchnię za usługę u samotnej pani, lub samotnego starszego pana. Oferty pod „Samotna” „Expres Zagłębia”.

POTRZEBNY zdolny pomocnik do piekarni zaraz. Jureczyński, Klimontów, ul. Browarna nr. 35.

POTRZEBNA czeladzi szwewskich na roboty damskie. Sosnowiec, Piłsudskiego 120. Nowaczek.

POTRZEBNY chłopiec z praktyką do piekarni. Sosnowiec, ul. Żórawia Nr. 6. Wojtkowiak.

POTRZEBNA zdolna panna do pracowni sukien. Wiadomość: „Expres”, Dąbrowa.

POTRZEBNE podreęczne i uczennice. Pracownia „Marja”, Modrzejowska 27.

POSZUKUJE się służącą umiejącą gotować. Laprus, Rynek 7, Będzin.

UWAGA! Poszukiwani dwaj p. agenci gorsetów, pasów i staników. Sosnowiec, Dębińska 11.

PODREČZNA potrzebna do pracowni gorsetów, pasów i staników. Sosnowiec, Dębińska 11.

LOKALE

DO sprzedania mieszkanie pokój z kuchnią, oświetleniem elektrycznym, 2 komórkami, piwnicą. Zgłoszenia: Robotnicza 15, mieszkania 12.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia. Dańdówka, ul. Daniłowskiego Nr. 2.

ODNAJME pokój komfortowo urządzone, telefon, łazienka, na biuro lub prywatnie. Wiadomość w administracji „Expresu”.

MIESZKANIE pojedyncze, słoneczne do wynajęcia na piętze. Czładź, Szpitalna, Jaworek.

NA MIESZKANIE przyjmę pana. Sosnowiec, Dziewicza 11, mieszkanie 10.

PRZYJME na mieszkanie 2 panie lub bezdzietne małżeństwo. Sosnowiec, Daleka 19 m. 8.

SKLEP do wynajęcia zaraz na dogodnych warunkach. Sosnowiec, Piłsudskiego 49, Dzierwa.

Zgubione dokumenty.

SZPIGLER Hersz Majer zgubił dowód osobisty, wydany przez Starostwo Będzin.

WACEK Jan zgubił książkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Jasło, którą unieważnia.

KOWAL Józef zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

STARCZEWSKI Czesław zgubił dowód osobisty, wydany przez magistrat m. Sosnowca.

GARBOLIŃSKI Franciszek zgubił książkę Pow. kasy chorych, wydaną w Sosnowcu.

RÓZNE

JASNOWIDZ chiromanta z Kaukazu mówi każdemu imię, nazwisko, choroby bez pytania. Daje cenne porady. Przeszłość, przyszłość, teraźniejszość. Sosnowiec, ul. Krzywa Nr. 1, 2 piętrowo.

KRYNICA pensjonat „Bronisławy” przy deptaku, pokoje słoneczne również bez utrzymania. I sezon ceny niższe. Zamówienia przyjmuje zarząd willi Krynica.

WYSOKI Zysk przez wyrób Brykietów do palenia z trocin, heblowin, torfu, mialu węglowego i t. d. według światła wo stwierdzonej metody. Maszyny zbytnie. Pozwolenia na wyrób będą wydane. A. Greshchik, Chemik, Levoca, Czechosłowacja.

ZACNE osoby lepiej uposażone upraszam o pomoc — ostatni rok studjów. Moje zobowiązanie — ożenię się z chrześcijanką wdóweczką lub panną, granica lat 23 — 35. Zgłoszenia pod „Sosnowiczanie — Pogoń”.

wypożyczalnię

najnowszych książek posiada tylko księgarnia „Polonia”. Sosnowiec, Hale „Rozwoju”.

MARJA Sobkowska unieważnia zgubioną książeczkę kasy Stefczyka, wydaną w Strzemieszycach.

REPERACJA pathefonów i rowerów po cenach niskich. Dąbrowa, W. Morys, ul. 3-go Maja 16.

UNIEWAŻNIA się zgubioną książeczkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu na nazwisko Józef Śrubiarczyk.

ROBOTY ślusarskie, mechaniczne spawanie wszelkich części i metali, specjalność: spawanie aluminium, cylindrów do samochodów i pomp, z gwarancją wykonuje zakład spawalno - mechaniczny Stanisław Grzęda Sosnowiec, Czysa 8.

UNIEWAŻNIA się zgubiony weksel na zł. 353, płatny 5 czerwca 1930 r., wystawiony przez Józefa Bednarka, na zlec. A. B. Remiszewskiego, zam. w Kielcach.

UNIEWAŻNIA się zgubioną książeczkę kasy chorych, wydaną w Kielcach na nazwisko Kowalskiego Józefa.

ANIDA KREM

w ciągu kilku dni usuwa
najsilniejsze
piegi, plamy, wągry.

Cena 2.50. Sprzedaż w
składach aptecznych.

POMIDORY

oraz wszelkie rozsady warzywno - kwiatowe w gwarantowanych odmianach znanych ze swej dobroci, poleca Miejski Zakład Hodowlany Magistratu m. Dąbrowy Górniczej, mieszczący się przy pl. Legjonów Nr. 38. Sprzedaż odbywa się od godz. 7 do 17. Ceny uniarokowane.

W KRYNICY

willa „Białej Róż” orczyne jak zwykle
Dr. Julian ARONSON

ZGUBIONO 23 weksle. 1) na 100 zł. wystaw. D. Prawer na zlecenie M. Kleiszcz, pl. 4/6 w Sosnowcu. 2) na 100 zł. wystaw. D. Prawer na zlecenie M. Kleiszcz, pl. 4/9 w Sosnowcu. 3) na 89 zł. wystaw. D. Prawer na zlecenie M. Kleiszcz, pl. 4/10 w Sosnowcu. 4) na 89 zł. wystaw. D. Prawer na zlecenie M. Kleiszcz, pl. 4/11 w Sosnowcu. 5) na 80 zł. wystaw. F. Płonek na zlecenie M. Landau, pl. 12/6 w Sosnowcu. 6) na 80 zł. wystaw. F. Płonek na zlecenie M. Landau, pl. 26/6 w Sosnowcu. 7) na 30 zł. wystaw. S. Sochaczewski na zlecenie M. Landau, pl. 31/5 w Sosnowcu. 8) na 40 zł. wystaw. Genat na zlecenie M. Landau, pl. 4/8 w Sosnowcu. 9) na 100 zł. wystaw. D. Sztajer na zlecenie M. Landau, pl. 22/5 w Będzinie. 10) na 50 zł. wystaw. Joskowicz na zlecenie M. Landau, pl. 2/5 w Będzinie. 11) na 50 zł. wystaw. Joskowicz na zlecenie M. Landau, pl. 7/6 w Będzinie. 12) na 50 zł. wystaw. H. Rozmaryn na zlecenie M. Landau, pl. 15/6 w Zawierciu. 13) na 50 zł. wystaw. E. Szwima na zlecenie M. Landau, pl. 15/6 w Zawierciu. 14) na 50 zł. wystaw. E. Szwima na zlecenie M. Landau, pl. 15/6 w Zawierciu. 15) na 79 zł. wystaw. E. Brama na zlecenie M. Landau, pl. 29/5 w Zawierciu. 16) na 79 zł. wystaw. E. Brama na zlecenie M. Landau, pl. 11/7 w Zawierciu. 17) na 54 zł. wystaw. A. Fuks na zlecenie M. Landau, pl. 31/5 w Myszkwie. 18) na 50 zł. wystaw. W. Korona na zlecenie M. Landau, pl. 15/7 w Mysłowicach. 19) na 50 zł. wystaw. A. Szeps na zlecenie M. Landau, pl. 1/6 w Dąbrowie. 20) na 50 zł. wystaw. A. Szeps na zlecenie M. Landau, pl. 1/8 w Dąbrowie. 21) na 100 zł. wystaw. T. Kancelerski na zlecenie M. Landau, pl. 15/6 w Będzinie. 22) na 30 zł. wystaw. A. Gelbard na zlecenie U. Potasz, pl. 8/6 w Olkuszku. 23) na 15 zł. wystaw. C. Janieki na zlecenie U. Potasz, pl. 20/6 w Kotowicach i inne które się unieważnia. Łaskawy znalazca raczy zwrócić H. D. Gutfreid. Będzin. Kollataja 24 lub tel. 6-85 za wynagrodzeniem.

NINIEJSZEM podaje do publicznej wiadomości, że posadzenie które rzuciłam na Julje Wierną, zamieszkałą: Czładź, „Saturn” że ukradła maglownik — odwołuje i za takowe ją przepuszczam, gdyż maglownik się znalazł. Katarzyna Piwońska, Czładź, „Saturn”.

ZAKŁAD krawiecki meski Trybalski go. Sosnowiec, 3-go Maja 13, przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie krawiectwa wchodzące z własnych i powierzonych materiałów. Uwaga! Wykonanie pierwszorzedne.

ZGUBIONO opone, rozmiar 3X525 wraz z felgą na drodze z Grodzca do Będzina. znalazcę prosi się o podanie swego adresu do „Expresu”. Będzin.

PODEJRZENIE o kradzież roweru rzucone na p. Jan Fijolek, Stanisław Wit, Władysław Muszyński, Aleksander Flak, odwołuje Władysław Barzila, Dąbrowa.

IDAC do
biura pisania próśb

J. Bednarczyka w Dąbrowie (biały domek za magistratem) uważaj i nie wprawdzaj się w błąd, gdyż obok magistratu jest również inne biuro.